

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **S. A.**, ev. č. X
státní příslušnost X
pobytem X
zastoupen advokátem Mgr. Jindřichem Skácelem
sídlem Zachova 4, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2023, č. j. OAM-519/ZA-ZA11-ZA04-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 2. 6. 2023, č. j. OAM-519/ZA-ZA11-ZA04-2023, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 270 Kč k rukám Mgr. Jindřicha Skácela, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. O nákladech tlumočníka **bude rozhodnuto** samostatným usnesením.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Příběh žalobce dle žalovaného nesvědčí o tom, že by žalobce byl v zemi původu pronásledován nebo mu hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.

II. Podání účastníků

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, ve které brojil proti nedostatečnému odůvodnění tvrzené nevěrohodnosti žalobce, neboť podle svého názoru dostatečně vysvětlil marginální rozpor ve své výpovědi ohledně nesprávně tvrzeného odchodu z Arménie v roce 2016. Správní orgán mu nedal šanci tento rozpor vysvětlit. Odkázal na to, že z Arménie odešel v roce 2012 nebo 2013, ve vyjádření uvedl, že odešel před rokem 2016 a konfliktem v tomto roce a uvedení roku 2016 bylo marginálním rozporem. Jeho výpověď je podle něj konzistentní, přesné roky, natož data si nepamatuje. Pokud jde o službu v armádě, byla porušena jeho profesionální smlouva, a to podmínka neúčasti v ostrém konfliktu, neboť žalobce souhlasil s působením jako instruktor. Tyto skutečnosti žalovaný nezkoumal. Odkázal i na to, že z jiných zdrojů vyplývá odlišné hodnocení úrovně právního státu a lidských práv, než které plyne z Informace OAMP.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí, neboť žalobní námitky podle něj nejsou důvodné. K argumentaci žalobce ve správním řízení o opuštění vojenské jednotky uvedl, že ji vyhodnotil jako zcela nevěrohodnou, a to s ohledem na rozpory v datech opuštění Arménie, které nelze zhojit tvrzením o špatné paměti na data a čísla. Zároveň uvedl, že nejsou ani důvodné obavy ohledně odvodu do vojenského konfliktu na Ukrajině, kterého se Arménie neúčastní, ani ohledně zapojení do bojů v Náhorním Karabachu, kde vojenské operace neprobíhají. Žalovaný zdůraznil, že odmítání vojenské služby nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu, ani kdyby byl výkon služby spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. K podpisu profesionální smlouvy žalobce nikdy neuvedl, že by k němu byl nucen, a musel si být vědom důsledků porušení smlouvy.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná.
5. Žaloba není důvodná.
6. Z poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu plyne, že žalobce je arménské národnosti, křesťan, není členem žádné politické strany či skupiny, nebyl politicky aktivní. V Arménii má dvě dcery, narozené v roce 2009 a 2010, z Arménie odjel asi v roce 2012 nebo 2013 do Moskvy, poté žil na Ukrajině a s přítelkyní po vypuknutí války odjel přes Slovensko do ČR. Doklady ztratil v Moskvě, od té doby doklady neměl. Povolení k pobytu na Ukrajině taky ne. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že po absolvování vojenské služby zůstal v armádě na smlouvu, měl pracovat jako školitel, ale po vypuknutí konfliktu v roce 2016 po něm měli chtít, aby se ho účastnil jako odstřelovač. To odmítl a utekl do Moskvy. Mělo to být předtím, než konflikt v dubnu začal, v armádě už začali na konflikt cvičit. Pokud by se vrátil, buď by šel do vězení nebo zpět do armády, kam nechce, protože nechce nikoho zabíjet. Druhým důvodem byla jeho ukrajinská přítelkyně, se kterou chtěl žít v ČR.

7. V protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl (v roce 2023), že Arménii opustil před 12 lety, podle věku mladší dcery odhadl, že je možné, že to bylo v roce 2011, pamatoval si, že lístek kupoval 5. 9. K odchodu z armády uvedl, že to bylo asi měsíc po podpisu profesionální smlouvy, chtěli po něm, aby šel na hlídku, to nechtěl, a tak odešel z armády, data ohledně roku si možná nepamatuje, ale historii ano. Asi odešel dříve než v roce 2016, určitě odjel před konfliktem v roce 2016. Po hlídce odevzdal zbraň staršímu důstojníkovi a s tím, že má problémy, které potřebuje vyřešit, odjel do Jerevanu, když ho další den sháněla vojenská policie, koupil lístek a odletěl do Moskvy. Při vyřizování dokladů ho na konzulátu upozornili, že je v Arménii v pátrání. Vojenská policie předala věc státní policii a žalobce nezaplatil 3000 USD advokátovi, aby byla věc zastavena. Pokud se vrátí do Arménie, buď bude muset na 10 let do vězení nebo sloužit na Ukrajinu (neoficiálně, přes cizineckou legii) nebo do Karabachu (arménská armáda tam sice není, ale válka podle něj neskončila, až Rusové odejdou a podepíší se smlouvy, bude mír). Jiné potíže v Arménii neměl. Ukrajinská přítelkyně má pracovní vízum v ČR, na Ukrajině je válka a není tam práce, s přítelkyní chtějí žít v ČR. Pokud by to nevyšlo, musel by se vrátit na Ukrajinu a čekat, co bude dál.
8. V průběhu řízení byl doložen rodný list žalobce.
9. V řízení před soudem žalobce v rámci své výpovědi uvedl, že z Arménie odjel v roce 2012, v Rusku pobýval dva roky a doklady ztratil na Ukrajině, protože jinak by nemohl překročit hranici s Ruskem. V Rusku pobýval bez oprávnění ke vstupu. Stejnopis smlouvy s arménskou armádou nemůže nalézt. V Užhorodu mu vystavili doklad pro jednorázový návrat do Arménie a na ten vycestoval do ČR. Dále uvedl, že absolvoval základní vojenskou službu od 18 do 20 let a do profesionální armády vstoupil asi 3 až 4 roky poté. Byl na tříměsíčním kurzu a asi 4 měsíce potom dezertoval. Čtyřdenní válka probíhala podle něj v dubnu 2014, v roce 2012 byly jednotlivé incidenty, kdy na sebe vojáci stříleli přes hranice, a to byla doba, kdy dezertoval. Nechtěl střílet na vojáky na druhé straně. Letenku si kupoval 5. 9. na pokladně na třídě Lenina kolem páté, šesté hodiny odpoledne a v 11 hodin v noci odletěl. Před odletem ho kontaktovala vojenská policie s tím, že když se do pár dnů vrátí do služby, nebudou mu dělat problémy.
10. Krajský soud předeseílá, že žadatele o mezinárodní ochranu stíhá břemeno tvrzení. Je především na něm, aby v rámci pohovoru věrohodně tvrdil a v rámci svých možností prokázal skutečnosti, které mohou mít relevanci z hlediska některé z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný mu k tomu zejména musí vytvořit prostor vhodně kladenými otázkami během pohovoru. Pokud žadatel o mezinárodní ochranu uvádí relevantní skutečnosti, je pak na žalovaném, aby si shromáždil dostatečné množství aktuálních a přesných informací o zemi původu žadatele a jeho tvrzení s těmito informacemi konfrontoval při posuzování, zda dotyčnému v zemi původu hrozí pronásledování nebo vážná újma.
11. Úkolem žalovaného bylo především opatřit takové informace o zemi původu, z nichž bude možné posoudit, zda by žalobci v případě návratu do Arménie; hrozilo pronásledování nebo vážná újma.
12. Žalovaný krom azylového příběhu žalobce vycházel z listiny MZV ČR, č. j. 112157/2023-MZV/LPTP, z 17. 5. 2023 – Arménie – situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Informace OAMP z 7. 3. 2023 – Arménie – bezpečnost a politická situace v zemi, vybrané otázky

z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: březen 2023, a článek ČTK ze dne 26. 5. 2023 k situaci Náhorního Karabachu.

13. Ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu je podstatné posouzení toho, zda by žalobce ve vlasti nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Podle názoru soudu na případ žalobce toto ustanovení nedopadá, neboť sám žalobce žádné své politické aktivity ani pronásledování pro uplatňování politických práv ve svém vyjádření neuvedl. Podle soudu tak není naplněn důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu.
14. Pokud jde o to, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, dle kterého se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště, dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí není s ohledem na výpověď žalobce založeno na dostatečně zjištěném skutkovém stavu.
15. Předem samotného posouzení situace žalobce je třeba odmítnout konkrétní námitky žalobce související s tvrzeným trestním stíháním žalobce uplatněné po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2025, č. j. 2 Azs 220/2024-25, v souvislosti s dezercí z arménské armády, neboť žalobou napadené rozhodnutí je vystavěno na nevěrohodnosti azylového příběhu žalobce. Z pohledu přezkumu napadeného rozhodnutí, tj. pro soud, proto není podstatné to, zda je nebo není proti žalobci v Arménii vedeno trestní stíhání, ale pouze to, zda byl správně (a v souladu se zákonem) posouzen žalovaným azylový příběh žalobce jako nevěrohodný. Skutečnosti související s možným nynějším trestním stíháním žalobce by byly podstatné pouze v situaci, kdy by žalovaný a soud uvěřil i důvodům, které žalobce přednesl v rámci svého azylového příběhu. Pokud je nevěrohodný azylový příběh opuštění Arménie, není důvod zabývat se tím, co by žalobci hrozilo, pokud by se do Arménie vrátil.
16. Soud se proto jako jedinou otázkou zabýval věrohodností žalobce, resp. tím, jakým způsobem přistoupil žalovaný k hodnocení věrohodnosti žalobce. Soud musí na úvod konstatovat, že samotný příběh žalobce se s ohledem na vlastní vyjádření žalobce v řízení před správními orgány (2x) a v řízení před soudem vykazuje podstatné rozpory, které lze jen obtížně vysvětlit v čase selhávající paměti, neboť všechny se mezi sebou v podstatných detailech odlišují.
17. Zdejší soud ve věci rozhoduje podruhé. V rámci prvního posouzení žaloby dospěl zdejší soud k závěru, že žaloba je důvodná (srov. rozsudek ze dne 28. 8. 2024, č. j. 22 Az 27/2023-38) s tím, že se neshodl se žalobcem v tom, že by jeho výpověď obsahovala „marginální rozpory“ ohledně odchodu žalobce z Arménie, dále uvedl, že lze s ohledem na okolnosti opuštění Arménie očekávat, že by žalobce měl být schopný svůj odchod datovat alespoň do kalendářního roku, a poukázal na zcela konkrétní rozpory mezi správním řízením a řízením před soudem. K věrohodnosti příběhu žalobce nepřispěla ani výpověď žalobce stran jím uváděných okolnostech služby v arménské armádě.
18. Soud nicméně dospěl k závěru, že správní spis zcela postrádá informace o bezpečnostní situaci v Arménii v letech 2011 a 2012, z nichž by bylo možné usoudit, zda se příběh žalobce, byť se zásadními výhradami uvedenými výše, mohl vůbec udát, neboť zjištění bezpečnostní situace

v zemi v době, kterou žalobce označuje za dobu odchodu z Arménie (tj. září 2011, resp. září 2012) je významnou indicií k potvrzení nebo vyvrácení tvrzení žalobce. Ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí přistoupil soud proto, že, ačkoliv se na první pohled azylový příběh žalobce v kontextu jeho vyjádření jak ve správním, tak i v soudním řízení jevil spíše nevěrohodným, nebylo možné na základě obsahu správního spisu buď potvrdit, nebo vyvrátit skutečnosti, které žalobce uvedl ve svém vyjádření u soudního jednání.

19. Citovaný rozsudek zdejšího soudu byl zrušen ke kasační stížnosti žalovaného rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2025, č. j. 2 Azs 220/2024-25. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku uvedl: „[39] NSS se ztotožňuje se závěrem o celkové nevěrohodnosti žalobce. Jeho azylový příběh vykazuje zásadní vnitřní nekonzistentnost, a to jak v klíčových otázkách, tak i v jednotlivých podrobnostech. Žalobce poskytoval rozporné informace ohledně (i) roku, ve kterém sloužil v armádě; (ii) roku, ve kterém z armády dezertoval a opustil Arménii; (iii) toho, zda armádu opustil během válečného konfliktu v roce 2016, nebo ještě před jeho vypuknutím; (iv) nákupu letenky do Moskvy, tedy ve kterém roce a ve kterou denní dobu k nákupu došlo; (v) délky pobytu v Ruské federaci (zda to bylo 1 rok, nebo 2 roky); (vi) místa ztráty cestovních dokladů (zda to bylo v Ruské federaci, nebo na Ukrajině) a (vii) postu, na kterém měl v armádě sloužit (tedy zda měl sloužit jako odstřelovač a útočit na ázerbájdžánské důstojníky, nebo jestli měl sloužit na hlídce). Nevěrohodné je rovněž tvrzení žalobce, že pokud by se pokusil získat identifikační doklady na arménském zastupitelském úřadu, byl by zde zadržen. Toto tvrzení je totiž v rozporu s jeho jiným tvrzením, podle něhož již v minulosti na Ukrajině navštívil arménský zastupitelský úřad, aniž by k tomuto došlo.

[40] Některé z rozporů by se mohly zdát nedůležité a samy o sobě by nevedly k pochybnostem o věrohodnosti žalobce (např. denní doba nákupu letenky). Některé z nich jsou však pro posouzení žádosti zcela zásadní, například rok, ve které měl žalobce sloužit jako profesionál v armádě. Ve svém souhrnu jsou jak drobné rozpory, tak i rozpory týkající se zásadních aspektů, natolik závažné, že NSS musí přisvědčit stěžovateli, že žalobce je třeba považovat za zcela nevěrohodného. Lze se také domnívat, že žalobce pozměňoval azylový příběh tak, aby naplnil kritéria pro udělení mezinárodní ochrany. O účelovosti svědčí, že jako důvod dezertce uvedl konflikt z roku 2016, kdy skutečně v dubnu probíhala tzv. čtyřdenní válka, ačkoliv Arménii měl opustit o několik let dříve. Účelově vyznívá i samotné tvrzení o působení v arménské armádě jako profesionál. Žalobce v této souvislosti měnil informace (např. pozice, na které měl sloužit). Stěžovatel nepochybil, když na základě zjištěné nevěrohodnosti žalobce nepřistoupil k opatření dalších podkladů o zemi původu. Jak bylo výše uvedeno, správní orgán je v takovém případě oprávněn žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnout bez dalšího.

...

[44] Postup krajského soudu je v rozporu s výše uvedenými judikaturními východisky, podle nichž může správní orgán v případě shledání celkové nevěrohodnosti žalobce bez dalšího mezinárodní ochranu neudělit. Nelze po stěžovateli požadovat, aby obstarával podklady týkající se bezpečnostní situace v Arménii v letech 2011 a 2012, když žalobce opakovaně měnil tvrzení ohledně období, kdy působil v profesionální armádě. Pokud by stěžovatel měl vycházet z této logiky, musel by z opatrnosti zajistit podklady nejen pro roky 2011 a 2012, ale také pro všechny ostatní roky, které žalobce uváděl v průběhu správního řízení.

[45] NSS dále není zřejmé, jak by požadované podklady mohly vyvrátit závěr o nevěrohodnosti žalobce. I kdyby si stěžovatel požadované podklady obstaral a v nich byla uvedena jakákoliv nová informace, nemohlo by to nic změnit na závěru o žalobcově nevěrohodnosti. Podklady by nebyly

schopny vyvrátit žádný z rozporů, které NSS výše shrnul a označil čísly (i) až (vii). [46] Podklady nejsou potřebné ani pro posouzení, zda Arménie v době žalobcovy dezerce páchala válečné zločiny nebo byla podezřelá z jejich páchaní. Je tomu tak právě proto, že žalobce byl shledán nevěrohodným. Stěžovateli, jak se podává z napadeného rozhodnutí, vyvstaly pochybnosti i o tom, zda žalobce skutečně sloužil v profesionální armádě. Na tuto skutečnost krajský soud nijak nereagoval a tento závěr stěžovatele nevyvrátil. Pokud stěžovatel považoval azylový příběh za zcela nevěrohodný ve všech podstatných aspektech, nebylo nutné zkoumat, zda Arménie páchala válečné zločiny.

[47] Jak již NSS výše uvedl, žadatel o mezinárodní ochranu zpravidla není povinen svá tvrzení podkládat důkazy. Toto pravidlo je však modifikováno v případě, kdy jsou tvrzení žalobce považována za nevěrohodná. V takových situacích mohou správní orgány požadovat, aby žadatel předložil důkazy na podporu svých tvrzení (viz čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice). Stěžovatel se během pohovoru dotázal žalobce, zda může doložit, že sloužil v profesionální armádě. Žádné důkazy však žalobce neposkytl. Toto tvrzení by se přitom dalo prokázat například dopisem, e-mailovou nebo jinou komunikací s armádou, výplatními páskami, výpisem z účtu, fotografiemi, videozáznamy, smlouvou s armádou nebo jinými dokumenty. Pokud byla tvrzení žalobce vnitřně rozporná ve všech podstatných aspektech žádosti a žalobce neprokázal, že by sloužil v profesionální armádě, nezbylo stěžovateli než žádost zamítnout. V takovém případě stěžovatel nemusel shromažďovat další podklady o zemi původu žalobce.“

20. Krajský soud je sice v tomto řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), který zdejší soud zcela respektuje, nicméně Nejvyšší správní soud svůj právní názor vyjevil za skutkové situace, která ve věci panovala po prvním jednání zdejšího soudu.
21. Poté, co byla věc vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení, doložil žalobce jako důkazní prostředky rozhodnutí o zahájení trestního stíhání a trestního řízení ze dne 19. 10. 2012 a dopis Osmého posádkového vyšetřovacího oddělení hlavního vojenského vyšetřovacího oddělení, vyšetřovacího výboru Republiky Arménie, ze dne 7. 3. 2025. Tyto listiny provedl soud u jednání jako důkazy.
22. Z uvedených listin vyplývá, že žalobce sloužil v armádě Republiky Arménie v září roku 2012, a to jako *smluvní* voják, a že právě v měsíci září roku 2012 opustil svou jednotku, resp. se nedostavil na místo služby.
23. Citované listiny tak jednoznačně odpovídají na pochybnosti, které vyjádřil Nejvyšší správní soud ohledně (i) roku, ve kterém sloužil v armádě; (ii) roku, ve kterém z armády dezertoval a opustil Arménii; (iii) toho, zda armádu opustil během válečného konfliktu v roce 2016, nebo ještě před jeho vypuknutím. Pochybnosti ohledně (iv) nákupu letenky do Moskvy, tedy ve kterém roce a ve kterou denní dobu k nákupu došlo, jsou podle názoru zdejšího soudu taktéž vyvráceny výpovědí žalobce u minulého soudního jednání ve spojení s uvedenými listinami.
24. Naopak neodstraněny zůstávají pochybnosti stran (v) délky pobytu v Ruské federaci (zda to bylo 1 rok, nebo 2 roky); (vi) místa ztráty cestovních dokladů (zda to bylo v Ruské federaci, nebo na Ukrajině) a (vii) postu, na kterém měl v armádě sloužit (tedy zda měl sloužit jako odstřelovač a útočit na ázerbájdžánské důstojníky, nebo jestli měl sloužit na hlídce).
25. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, žadatel o mezinárodní ochranu zpravidla není povinen svá tvrzení podkládat důkazy, avšak toto pravidlo je modifikováno v případě, kdy jsou tvrzení

žalobce považována za nevěrohodná. V takových situacích mohou správní orgány požadovat, aby žadatel předložil důkazy na podporu svých tvrzení (viz čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice).

26. Ze správního spisu vyplývá, že se žalovaný dotázal, zda chce žalobce předložit na podporu svých tvrzení nějaké doklady, dokumenty či jiné materiály, k čemuž žalobce uvedl, že se pokusí listiny předložit. Žádný termín nebyl žalobci stanoven a o skutečnosti, že jsou jeho tvrzení považována za nevěrohodná, se žalobce dozvěděl až z napadeného rozhodnutí. Těžko tedy mohl vyvracet ve správním řízení závěry o své nevěrohodnosti, pokud ho s takovým předběžným závěrem správní orgány neseznámily.
27. Nejvyšší správní soud dovodit, že svá tvrzení o službě v profesionální armádě mohl žalobce doložit například dopisem, e-mailovou nebo jinou komunikací s armádou, výplatními páskami, výpisem z účtu, fotografiemi, videozáznamy, smlouvou s armádou nebo jinými dokumenty. Soud má nyní za to, že právě listiny doložené před druhým jednáním prokazují službu žalobce v profesionální armádě ve standardu, který vyžadoval Nejvyšší správní soud ve svém kasačním rozsudku.
28. Dále Nejvyšší správní soud uvedl, že žalovaný nemusel shromažďovat další podklady o zemi původu žalobce, a to „*Pokud byla tvrzení žalobce vnitřně rozporná ve všech podstatných aspektech žádosti a žalobce neprokázal, že by sloužil v profesionální armádě*“. Soud má dále za to, že krom služby v profesionální armádě zůstávají pochybnosti stran (v) délky pobytu v Ruské federaci (zda to bylo 1 rok, nebo 2 roky); (vi) místa ztráty cestovních dokladů (zda to bylo v Ruské federaci, nebo na Ukrajině) a (vii) postu, na kterém měl v armádě sloužit (tedy zda měl sloužit jako odstřelovač a útočit na ázerbájdžánské důstojníky, nebo jestli měl sloužit na hlídce). V případě pochybností o postu, na kterém měl žalobce v armádě sloužit, se jedná pouze o otázku specifikace úkolu, nikoliv hodnocení služebního zařazení žalobce. To, že žalobce sloužil jako ostřelovač, neznamená, že nechodil na hlídku, a to, že chodil na hlídku nevylučuje službu jako ostřelovač. V případě pochybnosti sub (vii) se tak jedná o zcela marginální rozpor, který nemůže ovlivnit věrohodnost žalobce jako celek.
29. Pochybnosti ohledně pobytu žalobce v Rusku a ztrátě dokladů soud taktéž nevyhodnotil ve světle odstranění pochybností o službě v profesionální armádě jako převažující pro závěr o celkové nevěrohodnosti žalobce.
30. Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 4. 10. 2018 ve věci C-652/16 uvedl: „*Článek 46 odst. 3 směrnice 2013/32 ve spojení s odkazem na řízení o opravném prostředku obsaženým v čl. 40 odst. 1 této směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že soud rozhodující o opravném prostředku proti rozhodnutí, kterým bylo odepráno poskytnutí mezinárodní ochrany, je v zásadě povinen jakožto „další údaje“ a poté, co si u rozhodujícího orgánu vyžádal jejich posouzení, posoudit důvody poskytnutí mezinárodní ochrany nebo skutkové okolnosti, které se sice týkají událostí nebo hrozeb, jež údajně nastaly před přijetím uvedeného zamítavého rozhodnutí, ba dokonce před podáním žádosti o mezinárodní ochranu, avšak uplatněny byly poprvé v řízení o opravném prostředku. Tento soud však takovéto posouzení provádět nemusí, jestliže konstatuje, že tyto důvody nebo skutečnosti byly uplatněny v pozdní fázi řízení o opravném prostředku nebo nebyly dostatečně konkrétní, aby mohly být náležitě posouzeny, nebo jedná-li se o skutkové okolnosti, jestliže konstatuje, že tyto okolnosti nejsou významné nebo nejsou dostatečně odlišné od okolností, k nimž již rozhodující orgán mohl přihlídnout.*“

31. Z citovaného rozhodnutí jasně plyne, že soud je při přezkumu povinen přijmout doklady o skutkových okolnostech, které nastaly i před přijetím napadeného rozhodnutí a které byly uplatněny v řízení o oprávněném prostředku. Žalobce u jednání věrohodně vysvětlil, proč získal soudu předložené dokumenty až v roce 2025 a nemohl je uplatnit dříve. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalovaný nijak neumožnil žalobci seznámit se s předběžným hodnocením věci, tj. žalobce teprve z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí zjistil, že je považován za zcela nevěrohodného. Žalobce tedy nemohl doklady o službě v armádě předložit ve správním řízení. Objektivně je proto mohl předložit až v řízení před soudem. Soud proto nehledal, že by se jednalo o „pozdní fázi“ řízení ve smyslu citovaného rozhodnutí SDEU, a zároveň se jednalo o dostatečně konkrétní skutková tvrzení.
32. S ohledem na vše shora uvedené, dospěl zdejší soud k závěru, že u jednání uplatněné důkazní prostředky tvoří překážku toho, aby soud respektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu ve shora citované věci. Jelikož žalobce podle názoru soudu prokázal v základních bodech věrohodnost svého azylového příběhu, nebylo možné na základě obsahu správního spisu buď potvrdit, nebo vyvrátit skutečnosti, které žalobce uvedl ve svém vyjádření u soudního jednání. To ovšem neznamená, že žalobce by měl být nadále považován za věrohodného automaticky. Bude na žalovaném, aby doplnil správní spis a opětovně posoudil věrohodnost žalobce. Pokud dospěje ke shodnému závěru, tj. že žalobce není věrohodný, bude nadbytečné zabývat se otázkou, jestli je proti žalobci vedeno trestní stíhání v Arménii a jaké jsou důsledky toho trestního stíhání na jeho život. V opačném případě bude ale na žalovaném posoudit i tuto skutečnost. Pokud jde o skutečnosti v souvislosti s vojenskými akcemi v oblasti Náhorního Karabachu, je třeba limitovat období zjišťování skutečností na rok 2012, kdy žalobce sloužil jako smluvní voják v arménské armádě.

IV. Závěr a náklady řízení

33. S ohledem na vše shora uvedené zrušil krajský soud s ohledem na nedostatečně zjištěný skutkový stav dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve které bude žalovaný vázán právním názorem vyjádřeným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanovili tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci byl žalobce úspěšný, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. O nákladech řízení rozhodl soud podle celkového úspěchu ve věci, v níž byl v konečném důsledku úspěšný žalobce.
35. Ze soudního spisu soud zjistil, že žalobci vznikly náklady řízení spočívající v odměně a náhradě hotových výdajů právního zástupce za tři úkony právní služby ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „AT2024“). Konkrétně se jednalo o přípravu a převzetí právního zastoupení a jednání u soudu v délce přesahující dvě hodiny (dva úkony). Za jeden úkon právní služby náleží dle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) AT odměna ve výši 3 100 Kč. Současně zástupci žalobce dle § 13 odst. 4 AT náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby.

36. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu vyplývá, že žalobce se v řízení před ním nevyjádřil, resp. neučinil žádný další úkon, tj. za řízení před Nejvyšším správním soudem žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší.
37. Dále žalobci vznikly náklady řízení spočívající v odměně a náhradě hotových výdajů právního zástupce za jeden úkony právní služby ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „AT2025“). Konkrétně se jednalo o jednání u soudu v délce nepřesahující dvě hodiny. Podle § 9 odst. 5, § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT2025, platí, že se za tarifní hodnotu ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního, s výjimkou věcí podle § 10b odst. 5, a dále ve věcech projednávaných podle části páté občanského soudního řádu považuje částka 88000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby 4 620 Kč. Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky ve výši 450 Kč.
38. Navýšení odměny dle 12 odst. 1 AT soud nepřiznal, neboť zástupce žalobce nedoložil, kdy a jakým způsobem se žalobcem komunikoval ani nedoložil záznam o této komunikaci.
39. Celkem tak za zastupování žalobce náleží odměna ve výši 15 270 Kč. Právní zástupce žalobce není plátce DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 25. dubna 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce